การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนแบบขั้นตอน*

DEVELOPMENT OF ENGLISH WRITING SKILLS OF GRADE 8 STUDENTS USING PROCESS WRITING ACTIVITIES.

ธิวาภรณ์ ดอนยงค์[1]
Thiwaporn Donyong[1]
โรงเรียนโพธิ์ตากพิทยาคม[1]**, ประเทศไทย**
Photak Pittayakhom School[1], Thailand.
Corresponding Author's Email: eaknaree.9987@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนแบบขั้นตอน และ 2) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนแบบขั้นตอน กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนโพธิ์ตากพิทยาคม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2569 จำนวน 28 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ชุดกิจกรรมการเขียนแบบขั้นตอน 2) แบบทดสอบวัดทักษะการเขียนภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียน และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent Samples t-test)

ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนแบบขั้นตอนมีทักษะการเขียนภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ 2) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนแบบขั้นตอนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.54 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.51 ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้โดยเน้นกระบวนการเขียนอย่างเป็นขั้นตอนตั้งแต่การวางแผน การร่าง การปรับปรุงแก้ไข การตรวจสอบภาษา และการจัดทำผลงานฉบับสมบูรณ์ สามารถสนับสนุนให้นักเรียนพัฒนาความสามารถในการถ่ายทอดความคิดและ

*ธิวาภรณ์ ดอนยงค์. (2569). การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนแบบขั้นตอน. วารสารการพัฒนาสังคมและพลเมืองสมัยใหม่, 1(4), 17-27.
Thiwaporn Donyong. (2026). DEVELOPMENT OF ENGLISH WRITING SKILLS OF GRADE 8 STUDENTS USING PROCESS WRITING ACTIVITIES. Journal of social development and modern citizen, 1(4), 17-27.;
Website: https://so13.tci-thaijo.org/index.php/jdc

ปรับปรุงงานเขียนของตนเองอย่างเป็นระบบ ตลอดจนส่งเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ที่นักเรียนมีส่วนร่วมและมีความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษ
คำสำคัญ: ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ, การเขียนแบบขั้นตอน, ชุดกิจกรรมการเขียน, นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

Abstract

This study aimed to 1) compare the English writing skills of Grade 8 students before and after learning through Process Writing Activities, and 2) investigate students' satisfaction toward the learning activities. The target group consisted of 28 Grade 8/1 students at Phothakpittayakom School during the first semester of the 2026 academic year. The participants were selected through purposive sampling. The research instruments consisted of 1) Process Writing Activities, 2) a pretest and posttest measuring English writing skills, and 3) a student satisfaction questionnaire. The data were analyzed using mean, standard deviation, and dependent samples t-test.

The results revealed that 1) the students' English writing skills after learning through Process Writing Activities were significantly higher than those before the intervention, and 2) the students' overall satisfaction toward the learning activities was at the highest level, with a mean of 4.54 and a standard deviation of 0.51. The findings indicate that process-oriented writing instruction, consisting of pre-writing, drafting, revising, editing, and final writing, can support students in developing their ability to organize and communicate ideas systematically and to improve their own written work. Moreover, the approach promoted active participation and positive learning experiences in English writing.
Keywords: English Writing Skills, Process Writing, Writing Activities, Grade 8 Students

บทนำ

ทักษะการเขียนเป็นองค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและเป็นทักษะที่มีความซับซ้อน เนื่องจากผู้เรียนจำเป็นต้องบูรณาการความรู้ด้านคำศัพท์ ไวยากรณ์ การจัดลำดับความคิด การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประโยค และการสื่อความหมายให้สอดคล้อง

กับวัตถุประสงค์ของการสื่อสาร การเขียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศจึงมิได้หมายถึงเพียงความสามารถในการสร้างประโยคให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์เท่านั้น หากแต่เป็นกระบวนการทางปัญญาที่ผู้เขียนต้องวางแผน กำหนดและจัดระบบความคิด ถ่ายทอดความหมาย ติดตามตรวจสอบ ตลอดจนทบทวนและปรับปรุงข้อความให้มีความถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสมกับบริบทและผู้อ่าน (Flower & Hayes, 1981; Hyland, 2003) ดังนั้น การพัฒนาทักษะการเขียนจึงควรให้ความสำคัญกับทั้งกระบวนการสร้างงานเขียนและคุณภาพของผลงานที่เกิดขึ้นจากกระบวนการดังกล่าว

แนวคิดการเขียนเชิงกระบวนการ (Process Writing) มีพื้นฐานสำคัญจากแนวคิดของ Flower and Hayes (1981) ซึ่งเสนอว่าการเขียนเป็นกระบวนการทางปัญญาที่ผู้เขียนสามารถย้อนกลับไปมาระหว่างการวางแผน การถ่ายทอดความคิด และการทบทวนแก้ไขได้ กระบวนการดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าการเขียนมิใช่กิจกรรมที่ผู้เรียนสร้างผลงานให้เสร็จสมบูรณ์ภายในครั้งเดียว แต่เป็นกระบวนการที่สามารถพัฒนาและปรับปรุงได้อย่างต่อเนื่องผ่านการร่าง การตรวจสอบ การได้รับข้อมูลย้อนกลับ และการแก้ไขงานเขียน ขณะที่ Hyland (2003) อธิบายว่า การจัดการเรียนรู้การเขียนภาษาที่สองควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถในการสร้างข้อความควบคู่กับการเรียนรู้วิธีใช้ภาษาให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ผู้รับสาร และบริบทของการสื่อสารเมื่อพิจารณาในบริบทของประเทศไทย ปัญหาการเขียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนมิได้จำกัดอยู่เฉพาะด้านความถูกต้องทางไวยากรณ์ แต่ยังครอบคลุมถึงการจัดระบบและโครงสร้างความคิด การเลือกใช้คำศัพท์ และการสื่อความหมายอย่างเป็นระบบ โดยการศึกษาผู้เรียนไทยพบว่าผู้เรียนประสบปัญหาทั้งด้านไวยากรณ์ การจัดลำดับและโครงสร้างความคิด ตลอดจนการใช้คำศัพท์และความเข้าใจในการเขียนภาษาอังกฤษ ปัญหาดังกล่าวสะท้อนว่าการพัฒนาทักษะการเขียนจำเป็นต้องดำเนินการอย่างครอบคลุมทั้งด้านเนื้อหา กระบวนการ และรูปแบบภาษา มิใช่มุ่งแก้ไขเฉพาะข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์ของผลงานขั้นสุดท้ายเท่านั้น

ในทำนองเดียวกัน Yamalee (2020) อธิบายว่า การจัดการเรียนรู้การเขียนแบบกระบวนการในบริบทการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศควรให้ความสำคัญกับการเขียนหลายร่าง การให้ข้อมูลย้อนกลับจากครู การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างครูกับผู้เรียน และการให้ข้อมูลย้อนกลับจากเพื่อน เนื่องจากกระบวนการดังกล่าวเปิดโอกาสให้ผู้เรียนปรับปรุงงานเขียนทั้งด้านเนื้อหา การจัดองค์ประกอบ และความถูกต้องทางภาษา ก่อนพัฒนาไปสู่ผลงานฉบับสมบูรณ์หลักฐานเชิงประจักษ์จากงานวิจัยในประเทศไทยยังสนับสนุนประสิทธิผลของแนวคิดดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง โดยอัญชลีพร คำมงคล และภัทรลดา วงษ์โยธา (2562) ศึกษาการใช้รูปแบบการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า คะแนนความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียน

มีทัศนคติต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับดี ขณะที่อุ่นเรือน เนื่องจำนงค์ (2550) ซึ่งศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 40 คน พบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการเขียนแบบเน้นกระบวนการทำให้ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับมาก

นอกจากนี้ ผลการศึกษาของ Wonglakorn and Deerajviset (2023) ซึ่งศึกษานักเรียนไทยระดับมัธยมศึกษาจำนวน 62 คน พบว่า การจัดการเรียนรู้แบบ Collaborative Process Writing สามารถพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนได้อย่างมีนัยสำคัญ โดยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และผู้เรียนมีทัศนคติเชิงบวกต่อการจัดกิจกรรมดังกล่าว ผู้เรียนสะท้อนว่ากระบวนการเขียนช่วยให้สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและพัฒนางานเขียนร่วมกัน ตลอดจนช่วยพัฒนาด้านการจัดองค์ประกอบ ความสอดคล้อง และความถูกต้องของย่อหน้าจากหลักฐานดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การเขียนแบบกระบวนการมีศักยภาพในการพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนไทยในหลายระดับการศึกษา ทั้งระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา อย่างไรก็ตาม งานวิจัยที่มีอยู่ส่วนหนึ่งมุ่งศึกษาผลของการใช้กระบวนการเขียนโดยภาพรวม หรือผสานกระบวนการเขียนเข้ากับรูปแบบการเรียนรู้หรือเทคนิคอื่น ขณะที่การออกแบบ “ชุดกิจกรรมการเขียนแบบขั้นตอน” ที่กำหนดลำดับการเรียนรู้อย่างชัดเจน ตั้งแต่การเตรียมความพร้อมก่อนเขียน การร่าง การปรับปรุง การตรวจแก้ และการจัดทำงานเขียนฉบับสมบูรณ์ สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในบริบทของโรงเรียนขนาดพื้นที่เฉพาะ ยังมีความจำเป็นต้องศึกษาเพิ่มเติม โดยเฉพาะการศึกษาที่พิจารณาทั้งผลต่อทักษะการเขียนและความพึงพอใจของผู้เรียนควบคู่กัน ช่องว่างดังกล่าวจึงเป็นประเด็นสำคัญที่นำไปสู่การวิจัยครั้งนี้

สำหรับบริบทของโรงเรียนโพธิ์ตากพิทยาคม ผู้วิจัยพบจากการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 บางส่วนยังมีข้อจำกัดในการเขียนภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะการจัดลำดับความคิด การสร้างประโยค การเลือกใช้คำศัพท์ และการตรวจสอบความถูกต้องทางภาษา ปัญหาเหล่านี้ส่งผลต่อความต่อเนื่องและคุณภาพของงานเขียน รวมทั้งอาจส่งผลต่อความมั่นใจของผู้เรียนในการใช้ภาษาอังกฤษ ดังนั้น การจัดการเรียนรู้จึงควรมีลักษณะเป็นขั้นตอนและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนางานเขียนอย่างต่อเนื่องตั้งแต่การวางแผนจนถึงการปรับปรุงผลงานขั้นสุดท้าย

ผู้วิจัยจึงพัฒนาชุดกิจกรรมการเขียนแบบขั้นตอน (Process Writing Activities) โดยกำหนดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้น ได้แก่ 1) การเตรียมการเขียน (Pre-writing) 2) การร่างงานเขียน (Drafting) 3) การปรับปรุงเนื้อหาและโครงสร้าง (Revising) 4) การตรวจแก้ความถูกต้องทางภาษา (Editing) และ 5) การเขียนฉบับสมบูรณ์ (Final Writing) เพื่อให้ผู้เรียนได้วางแผนและจัดระบบความคิด ถ่ายทอดความคิดเป็นร่าง ตรวจสอบและปรับปรุงเนื้อหา รับ

ข้อมูลย้อนกลับ ตรวจแก้การใช้ภาษา และพัฒนาเป็นงานเขียนฉบับสมบูรณ์ กระบวนการดังกล่าวสอดคล้องกับธรรมชาติของการเขียนที่เป็นกระบวนการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับหลักฐานเชิงประจักษ์จากบริบทประเทศไทยที่พบว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเขียนสามารถส่งเสริมความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนได้

ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาผลของชุดกิจกรรมการเขียนแบบขั้นตอนที่มีต่อทักษะการเขียนภาษาอังกฤษและความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนโพธิ์ตากพิทยาคม ผลการวิจัยจะช่วยเพิ่มหลักฐานเชิงประจักษ์เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้การเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้กระบวนการเขียนในบริบทของนักเรียนไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และสามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบทบาทในการวางแผน สร้าง ตรวจสอบ และปรับปรุงงานเขียนของตนเองอย่างเป็นระบบ อันจะนำไปสู่การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษและการเรียนรู้ภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนแบบขั้นตอน
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนแบบขั้นตอน

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนแบบขั้นตอนมีทักษะการเขียนภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนแบบขั้นตอนอยู่ในระดับมากขึ้นไป

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนโพธิ์ตากพิทยาคม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2569 จำนวน 28 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 3 ประเภท ได้แก่

2.1 ชุดกิจกรรมการเขียนแบบขั้นตอน (Process Writing Activities) ซึ่งออกแบบตามกระบวนการ 5 ขั้น ได้แก่ Pre-writing, Drafting, Revising, Editing และ Final Writing

2.2 แบบทดสอบวัดทักษะการเขียนภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียน

2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ จำนวน 15 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนภาษาอังกฤษและการเขียนแบบขั้นตอน จากนั้นกำหนดจุดประสงค์ เนื้อหา และกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและวัตถุประสงค์การวิจัย และ แบบทดสอบและแบบสอบถามได้รับการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ และพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ก่อนนำไปปรับปรุงและจัดทำเป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

4.1 ทดสอบก่อนเรียนเพื่อวัดทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียน

4.2 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนแบบขั้นตอนตามแผนการจัดการเรียนรู้

4.3 ทดสอบหลังเรียนด้วยเครื่องมือที่กำหนด

4.4 ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจหลังเสร็จสิ้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

4.5 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และสรุปผล

4.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการทดสอบค่าทีสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent Samples t-test) สำหรับแบบสอบถามความพึงพอใจใช้เกณฑ์การแปลผล ดังนี้

4.51–5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด

3.51–4.50 หมายถึง ระดับมาก

2.51–3.50 หมายถึง ระดับปานกลาง

1.51–2.50 หมายถึง ระดับน้อย

1.00–1.50 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนแบบขั้นตอน (Process Writing Activities) ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ 1) ผลการ

เปรียบเทียบทักษะการเขียนภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียน และ 2) ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนแบบขั้นตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ผลการเปรียบเทียบทักษะการเขียนภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียน ผลการวิเคราะห์ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 จำนวน 28 คน ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนแบบขั้นตอน โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent Samples t-test) ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเขียนแบบขั้นตอน

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	t	p
ก่อนเรียน	28	30	14.36	2.41		
หลังเรียน	28	30	22.71	2.18	16.87	< .001

จากตารางที่ 1 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 มีคะแนนทักษะการเขียนภาษาอังกฤษก่อนเรียนเฉลี่ย 14.36 คะแนน (S.D. = 2.41) และหลังเรียนเฉลี่ย 22.71 คะแนน (S.D. = 2.18) จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า คะแนนทักษะการเขียนภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($t = 16.87$, $p < .001$) แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนแบบขั้นตอนสามารถส่งเสริมและพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิผล

เมื่อพิจารณาความแตกต่างของคะแนน พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 8.35 คะแนน คิดเป็นการเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 58.15 เมื่อเทียบกับคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน สะท้อนให้เห็นว่านักเรียนสามารถพัฒนาความสามารถในการวางแผนการเขียน การเรียบเรียงความคิด การสร้างประโยค การตรวจสอบข้อผิดพลาด และการปรับปรุงงานเขียนได้ดีขึ้นหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการเขียนอย่างเป็นขั้นตอน

ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนแบบขั้นตอน ผู้วิจัยศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 จำนวน 28 คน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนแบบขั้นตอน โดยใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนแบบขั้นตอน

ด้าน	รายการประเมิน	M	S.D.	ระดับ
1	ด้านเนื้อหา	4.51	0.54	มากที่สุด
2	ด้านกิจกรรมการเรียนรู้	4.58	0.49	มากที่สุด
3	ด้านชุดกิจกรรมและสื่อการเรียนรู้	4.52	0.51	มากที่สุด
4	ด้านการส่งเสริมทักษะการเขียน	4.56	0.50	มากที่สุด
5	ด้านการมีส่วนร่วมและประสบการณ์การเรียนรู้	4.53	0.52	มากที่สุด
โดยรวม		**4.54**	**0.51**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 2 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนแบบขั้นตอนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (M = 4.54, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านกิจกรรมการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด (M = 4.58, S.D. = 0.49) รองลงมา ได้แก่ ด้านการส่งเสริมทักษะการเขียน (M = 4.56, S.D. = 0.50) ด้านการมีส่วนร่วมและประสบการณ์การเรียนรู้ (M = 4.53, S.D. = 0.52) ด้านชุดกิจกรรมและสื่อการเรียนรู้ (M = 4.52, S.D. = 0.51) และด้านเนื้อหา (M = 4.51, S.D. = 0.54) ตามลำดับ

ผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนแบบขั้นตอน โดยเฉพาะลักษณะกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง มีส่วนร่วมในการวางแผนและสร้างงานเขียน ตลอดจนสามารถปรับปรุงแก้ไขผลงานของตนเองตามลำดับขั้นตอน ส่งผลให้นักเรียนเกิดความมั่นใจและมีประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษในทางบวก

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนแบบขั้นตอน (Process Writing Activities) สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

ผลการเปรียบเทียบทักษะการเขียนภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนแบบขั้นตอนมีทักษะการเขียนภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 14.36 คะแนน และหลังเรียนเท่ากับ 22.71 คะแนน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน สะท้อนให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการเขียนอย่างเป็นขั้นตอนสามารถช่วยพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนได้ผลดังกล่าวอาจ

เนื่องมาจากชุดกิจกรรมการเขียนแบบขั้นตอนเปิดโอกาสให้นักเรียนไม่ได้มุ่งสร้างผลงานเขียนที่สมบูรณ์ตั้งแต่ครั้งแรก แต่ได้เรียนรู้การเขียนผ่านกระบวนการที่เป็นลำดับ ได้แก่ การวางแผนก่อนเขียน การร่างงานเขียน การปรับปรุงเนื้อหา การตรวจแก้ไขด้านภาษา และการจัดทำผลงานฉบับสมบูรณ์ ลักษณะดังกล่าวช่วยลดความซับซ้อนของภาระงานเขียนและทำให้นักเรียนสามารถมุ่งพัฒนางานเขียนทีละขั้นผลการวิจัยสอดคล้องกับแนวคิดของ Flower and Hayes (1981) ที่อธิบายว่าการเขียนเป็นกระบวนการทางปัญญาที่ประกอบด้วยการวางแผน การแปลความคิดออกมาเป็นภาษา และการทบทวนแก้ไข โดยกระบวนการดังกล่าวไม่ได้ดำเนินไปในลักษณะเส้นตรง แต่ผู้เขียนสามารถย้อนกลับไปปรับเปลี่ยนขั้นตอนต่าง ๆ ได้ตามความเหมาะสม การเปิดโอกาสให้นักเรียนกลับไปพิจารณาและปรับปรุงงานเขียนจึงช่วยให้ผู้เรียนตระหนักถึงคุณภาพของงานและสามารถพัฒนาผลงานได้ด้วยตนเองนอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Hyland (2003) ซึ่งเสนอว่าการสอนการเขียนภาษาอังกฤษควรให้ความสำคัญกับกระบวนการที่ผู้เรียนใช้ในการสร้างงานเขียน ไม่ควรพิจารณาเฉพาะผลงานขั้นสุดท้าย การให้ผู้เรียนมีโอกาสวางแผน ร่าง ปรับปรุง และตรวจแก้ไขงานเขียนจึงเป็นส่วนสำคัญของการพัฒนาความสามารถด้านการเขียนในทำนองเดียวกัน Richards and Renandya (2002) ชี้ให้เห็นว่าการสอนการเขียนภาษาอังกฤษควรจัดให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกเขียนผ่านขั้นตอนต่าง ๆ และได้รับข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงผลงาน กระบวนการดังกล่าวช่วยให้ผู้เรียนตระหนักถึงข้อผิดพลาดด้านเนื้อหา การจัดลำดับความคิด คำศัพท์ ไวยากรณ์ และรูปแบบภาษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยครั้งนี้ที่พบว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างชัดเจนเมื่อพิจารณาผลการพัฒนาทักษะการเขียนเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีพัฒนาการในทุกองค์ประกอบ โดยเฉพาะด้านเนื้อหาและการจัดองค์ประกอบของงานเขียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากขั้น Pre-writing ช่วยให้นักเรียนกำหนดประเด็นและรวบรวมความคิดก่อนเริ่มเขียน ขณะที่ขั้น Drafting ช่วยให้นักเรียนถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นข้อความ และขั้น Revising ช่วยให้นักเรียนพิจารณาความถูกต้องและความต่อเนื่องของเนื้อหา ส่วนขั้น Editing ช่วยให้นักเรียนตรวจสอบคำศัพท์ ไวยากรณ์ การสะกดคำ และเครื่องหมายวรรคตอนก่อนจัดทำผลงานฉบับสมบูรณ์ในขั้น Final Writing ดังนั้น การพัฒนาทักษะการเขียนที่เกิดขึ้นจึงไม่ได้เป็นผลจากการฝึกเขียนเพียงอย่างเดียว แต่เป็นผลจากการที่นักเรียนได้รับประสบการณ์การเขียนอย่างเป็นระบบและมีโอกาสทบทวนผลงานของตนเองหลายครั้ง ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจว่าการเขียนที่ดีเป็นกระบวนการที่สามารถพัฒนาและปรับปรุงได้

ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนแบบขั้นตอนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (M = 4.54, S.D. = 0.51) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่ากิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับวัยและความต้องการของผู้เรียน สาเหตุสำคัญประการหนึ่งอาจเนื่องมาจากกิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการสร้างงานเขียน

นักเรียนไม่ได้เป็นเพียงผู้รับความรู้จากครู แต่มีบทบาทในการคิด วางแผน ลงมือเขียน ตรวจสอบ และปรับปรุงผลงานของตนเอง การมีส่วนร่วมดังกล่าวช่วยส่งเสริมความรู้สึกเป็นเจ้าของผลงานและเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านกิจกรรมการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด (M = 4.58, S.D. = 0.49) แสดงให้เห็นว่านักเรียนเห็นว่ากิจกรรมมีความน่าสนใจและเปิดโอกาสให้ได้ลงมือปฏิบัติจริง รองลงมาคือด้านการส่งเสริมทักษะการเขียน (M = 4.56, S.D. = 0.50) ซึ่งสะท้อนว่านักเรียนรับรู้ว่ากิจกรรมสามารถช่วยให้ตนเองพัฒนาความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษได้ผลดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ Nation (2009) ที่เห็นว่าการพัฒนาทักษะการเขียนภาษาที่สองควรให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและได้รับการสนับสนุนในการพัฒนางานเขียนของตนเอง การจัดกิจกรรมที่มีขั้นตอนชัดเจนจึงช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงและค่อย ๆ พัฒนาความสามารถของตนกล่าวโดยสรุป ชุดกิจกรรมการเขียนแบบขั้นตอนมีทั้งประสิทธิผลด้านการพัฒนาทักษะการเขียนและความเหมาะสมด้านประสบการณ์การเรียนรู้ เนื่องจากช่วยให้นักเรียนเรียนรู้การเขียนอย่างเป็นระบบ ลดความกังวลต่อการเขียนภาษาอังกฤษ และสร้างโอกาสให้นักเรียนเห็นพัฒนาการของผลงานตนเองตั้งแต่ร่างแรกจนถึงผลงานฉบับสมบูรณ์

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนแบบขั้นตอนมีทักษะการเขียนภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างชัดเจน แสดงให้เห็นถึงประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการเขียนอย่างเป็นระบบนอกจากนี้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเขียนแบบขั้นตอนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (M = 4.54, S.D. = 0.51) สะท้อนว่ากิจกรรมดังกล่าวมีความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหา กิจกรรม สื่อการเรียนรู้ การส่งเสริมทักษะการเขียน และการเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้โดยภาพรวม ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ชุดกิจกรรมการเขียนแบบขั้นตอนสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นได้ เนื่องจากช่วยให้นักเรียนเรียนรู้การเขียนจากกระบวนการที่เป็นลำดับเริ่มตั้งแต่การวางแผน การร่าง การปรับปรุงแก้ไข การตรวจสอบภาษา และการจัดทำผลงานฉบับสมบูรณ์ ซึ่งช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนางานเขียนของตนเองอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครูผู้สอนควรนำกระบวนการเขียนแบบขั้นตอนทั้ง 5 ขั้น ได้แก่ การวางแผน การร่าง การปรับปรุง การตรวจแก้ไข และการเขียนฉบับสมบูรณ์ ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่อง

2. ควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และปรับปรุงงานเขียนของตนเอง พร้อมทั้งใช้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อพัฒนาผลงาน

3. ควรเลือกหัวข้อการเขียนที่สอดคล้องกับความสนใจและประสบการณ์ของผู้เรียน เพื่อส่งเสริมแรงจูงใจและความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเขียนแบบขั้นตอนโดยมีกลุ่มควบคุม เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลกับการจัดการเรียนรู้รูปแบบอื่น

2. ควรศึกษาการนำเทคโนโลยีดิจิทัลหรือปัญญาประดิษฐ์มาใช้ร่วมกับกระบวนการเขียน โดยเฉพาะการให้ข้อมูลย้อนกลับและการปรับปรุงงานเขียน

3. ควรศึกษากับผู้เรียนระดับชั้นหรือบริบทที่แตกต่างกัน และติดตามผลในระยะยาว เพื่อศึกษาความคงทนของทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ

เอกสารอ้างอิง

อัญชลีพร คำมงคล, และ ภัทรลดา วงษ์โยธา. (2562). การใช้รูปแบบการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. *วารสารวิชาการพระพุทธศาสนาเขตลุ่มแม่น้ำโขง, 2*(1), 1–20.

อุ่นเรือน เนื่องจำนงค์. (2550). *ผลการใช้วิธีการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการที่มีต่อความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ 2*. มหาวิทยาลัยบูรพา.

เอษณ ยามาลี. (2563). กระบวนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษแบบเน้นกระบวนการในบริบทการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ. *วารสารราชพฤกษ์, 18*(3), 18–29.

Flower, L., & Hayes, J. R. (1981). A cognitive process theory of writing. *College Composition and Communication, 32*(4), 365–387.

Hyland, K. (2003). *Second language writing*. Cambridge University Press.

Nation, I. S. P. (2009). *Teaching ESL/EFL reading and writing*. Routledge.

Richards, J. C., & Renandya, W. A. (Eds.). (2002). *Methodology in language teaching: An anthology of current practice*. Cambridge University Press.

Wonglakorn, P., & Deerajviset, P. (2023). The effects of collaborative process writing approach on Thai EFL secondary school students' writing skills. *LEARN Journal: Language Education and Acquisition Research Network, 16*(1), 495–522.